

2.2 วัฏจักรของน้ำและทรัพยากรน้ำ

น้ำเป็นทรัพยากรที่สำคัญ และเป็นทรัพยากรซึ่งเรียกว่า Renewable คือ ไม่สามารถที่จะหมดไป ดังนั้นถ้าใช้ให้เป็นประโยชน์ ใช้ให้เหมาะสมแล้ว จะสามารถมีน้ำใช้ได้ตลอดปี น้ำมีวัฏจักรหรือการหมุนเวียนทางอุทกวิทยาคือ ฝนตกลงมา น้ำส่วนที่ไม่ซึมลงดินก็ไหลลงมาในแม่น้ำจากแม่น้ำก็ไหลลงสู่ทะเล ระหว่างทางที่น้ำไหลก่อนลงทะเล น้ำบางส่วนขังในหนองบึงบ้าง ไหลลงใต้ดินบ้างเป็นน้ำบาดาลไปบ้าง รวมทั้งน้ำในหนองบึงต่างๆ ถ้าน้ำแม่น้ำต่างๆ ก็มีการระเหยซึ่งรวมการคายน้ำของพืชด้วยไปในอากาศ เมื่อได้รับความเย็นจนถึงจุดน้ำค้างก็จะกลั่นตัวเป็นหยดน้ำ เป็นฝนตกลงมาอีก น้ำจึงมีการหมุนเวียนดังกล่าวเป็นวัฏจักร จึงเรียกว่า วัฏจักรของน้ำ

ทรัพยากรน้ำธรรมชาติแบ่งออกเป็น 3 ประเภทได้แก่ น้ำฟ้า น้ำผิวดิน และน้ำใต้ดิน น้ำฟ้า หมายถึง น้ำที่อยู่ในบรรยากาศหรืออยู่สูงกว่าระดับผิวดินขึ้นไปประกอบด้วยน้ำที่อยู่ในสถานะเป็นไอ เช่น หมอก และเมฆ น้ำที่อยู่ในสถานะเป็นของเหลว เช่น ฝน และน้ำค้าง และน้ำที่อยู่ในสถานะเป็นของแข็ง เช่น ลูกเห็บ และหิมะ น้ำฟ้าเหล่านี้ถ้าตกลงมาสู่พื้นโลกโดยตรงได้ก็ตกลงมา ที่ตกไม่ได้ก็จะกลั่นตัวเป็นหยดน้ำตกลงมาที่หลัง และน้ำผิวดิน หมายถึง ถูกเก็บหรือกักขังเป็นน้ำในแม่น้ำ ลำธาร คลอง หนอง บึง บ่อ สระ และทะเลสาบ น้ำจากผิวดินนี้บางส่วนจะไหลลงสู่แม่น้ำหรือทะเล น้ำใต้ดิน หมายถึง น้ำที่ไหลซึมลงใต้ดินไปถูกเก็บกักไว้ทั้งในดินและในหิน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

ทรัพยากรน้ำผิวดิน นับว่าเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการนำไปใช้ประโยชน์ในกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การอุปโภคบริโภค อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว การเกษตร การผลิตพลังงานไฟฟ้า และการรักษา ระบบนิเวศวิทยาทางด้านท้ายน้ำ โดยการนำไปใช้จากแหล่งน้ำธรรมชาติโดยตรงและการพัฒนาแหล่งน้ำ ประเภทต่างๆ การที่จะนำทรัพยากรน้ำผิวดินไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอ นั้น จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการน้ำ และสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องทราบถึงศักยภาพของทรัพยากรน้ำผิวดิน ในธรรมชาติด้วย